

Dobřichovické Kukátko

Čtvrtletník aneb čtvero ročních dob v životě věcí, slov, nápadů, zvířat, lidí.

Otevřete ihned! • Stavby v centru • **Artróza není nemoc**
Dobřichovice v 19. století a Bohumil a Anna Benoniioví
Na Kozle je místo magické • Ekozahrady • **Sport**

Přijďte si nás podojit

atelier

grafické návrhy • fotografie • www stránky • multimediální prezentace • dekorace
NÁVRHY A REDESIGN LOGOTYPŮ / VÝROČNÍ ZPRÁVY / CORPORATE IDENTITY / INZERCE / MERKANTILNÍ TISKOVINY
FOTOGRAFIE MÓDY, INTERIERŮ, PRODUKTŮ / DEKORAČNÍ FOTOGRAFIE / VÝTVARNÉ PORTRÉTY / KALENDÁŘE

Atelier ŽŮ • Všenorská 265 • 252 29 Dobřichovice • www.zxu.cz • info@zxu.cz • 732 440 808

Místo této nicneříkající fotografie by zde mohl být Váš inzerát.
Určitě najdeme zajímavé řešení, jak zpropagovat Vaši firmu za rozumnou cenu.

Stavba pražského silničního okruhu, estakáda mezi Radotínem a Zbraslaví
Foto: Atelier ŽŮ

Navštivte náš internetový obchod na www.myslivci.cz, kde najdete širokou nabídku reprodukcí obrazů známých malířů zvěře a přírody, oblečení a doplňky pro myslivce a jejich psy a dětské zbraně pro malé myslivce.

Vyžádejte si katalog, zasíláme jej zdarma.

Objednávky zasílejte na adresu: Rembrandt s.r.o., Všenorská 265, 252 29 Dobříchovice,
tel./fax: 257 712 287, e-mail: diana@myslivci.cz

Vlčí máku, vidím město orientální,
je obklíčeno vysokou zdí. Slunce v plném
květu na nebi i na zemi. Podél městských
hradeb – vidí, kosti vybělené sluncem sva-
té jsou? – jde dívka, ruce napřažené, obli-
čej obrácený k nebi.

Kam jdeš?

Do Města.

Ale tudy se nejde do Města.

Pane, já nevidím.

Bolí tě, že nevidíš?

Pane, já nevím.

Tedy jsi dosud nemilovala?

Očima ne, pane.

A jak se ti to stalo?

Když jsem byla maličká, zírala jsem do
ohně.

A pamatuješ, jaké je nebe a jaká je země za
krásného dne, anebo za jasné, čisté noci?

Pane, já jsem byla maličká.

Vidělas Smrt?

Já jsem ji slyšela.

A nebojíš se jí?

Neumru, když mě viděly Jeho oči.

Čí oči?

Třeba vaše, pane, já nevím, nevidím.

V tom jsme si podobní.

Tak i vy, pane?

Baže, dcero; vidím sice lilie polní, něhu
dalekých obzorů, bílá města, širý úsměv
moře, radostné strnutí palem, let orlů na
horách, hluboký pohled blankytu, ale to
vše, to vše se velmi podobá vidění tvé-
mu, a ve spaní jsme si zcela podobní.

Nu, a jaký by tedy byl rozdíl podstatný?

Já doufám, věřím.

Abyste více viděl?

Abych mohl více milovati.

*„Člověk něžné lásky k přírodě a ke všemu živému a nenávistný pamfletista a žlučovitý ironik; kněz prodchnutý hlubokou vírou a básník intenzivní smyslovosti; burleskně veselý společník a tvůrce bezmála uhranutý nicotou, smrtí a absurditou“ – tak trefně charakterizoval v doslovu Jaroslav Med osobnost básníka, z jehož díla jsme vybrali toto jarní zastavení, tasovského faráře Jakuba Demla (20. 8. 1878 – 10. 2. 1961). Zvolili jsme do jara jeho útlou knižičku **Moji přátelé**, jejíž 9. vydání vyšlo v r. 1989 v nakladatelství Československý spisovatel. Až pokvetou vlčí máky, vzpomeňte, prosíme, že letos 20. srpna to bude 130 let ode dne, kdy se narodil ...*

Jaro nakukuje

OKNEM I DVEŘMI

Vážení čtenáři, sváteční nálada vánočního času se přehoupla nekompromisně do rutiny všedních dnů. Ani jsme se nestačili pořádně nadechnout a uvést do života všechna novoroční předsevzetí – a už je tu Masopust, čas kráčí k velikonočním svátkům a jaro nakukuje oknem i dveřmi. Za oknem ale také Emma, ta větrná tanečnice, jako by chtěla odfouknout pachuč, zanechanou kupčičky se správou našich věcí veřejných. A tak zkusíme skousnout julínkovně, zprávy mediálních mágů o tom, že od zítřka dráž, protože to i ono, za týden totéž. A věci venkovně jakoby v neměnném řádu. Ten, co dříve seděl, ten tam sedí zas ... Není tedy lepší sklidit se do hlubiny bezpečnosti, do ráje srdce svého? No – to by bylo asi smutné loučení se sny o lepším příštím! Občas výjimka však možná: a teď je na ni také šance! Leží před Vámi totiž jarní Kukátko. Ano, dožili jsme se dalšího ročníku, již 24. Relativně zdraví a s chutí káru táhnout dál. Co Vám pro chvíli klidu a do jara nabízíme?

V aktuální rubrice se opět (dnes inspirování dotazy čtenáře) dotýkáme tématu

velice zajímavého, totiž výstavby v centru obce. Nabízíme také malý návod, jak si počínat, až najdete ve schránce dopis s tučně tištěnou výzvou: Otevřete ihned! O kousek dál najdete fascinující výsledky bádání o životě brdských lesních skřítků. V Tipu na výlet navštívíme jedno krásné hradiště téměř za humny. Nabídneme i trochu netradiční pohled na artrózu v nové rubrice o zdraví. V dalším díle zápisků F. Havlíka se s ním podíváte do centra obce. Rubrika osobnosti přináší portrét barytonisty Bohumila Benoniho a jeho ženy Hany. Dojde i na změny, které čekají oblíbený letní hudební festival Musica viva. Dobrá adresa tentokrát přinese s jarem tip na ekozahrady, zatímco kulturní rubrika nabídne tipy na velikonoční musiku. Stranou nezůstane ani sport, pozveme Vás na jarní fotbalové zápasy, dočtete se, jak si vedou dobřichovičtí orientační běžci a běžkyně i volejbalisté a volejbalistky. Přejeme Vám pěkné počtení.

Dále se snažíme vpašovat do Kukátka drobné inovace. V rámci rubriky Aktuality otvíráme zvláštní místnost, v níž není nic,

než kulatý stůl, kolem něhož by virtuálně měli sedat ti, kdo chtějí s námi i s ostatními debatovat o svých nápadech a názorech. Rádi bychom tu přinášeli názory na aktuální problémy, zejména Dobřichovic a okolí. Rádi bychom také udrželi novou pravidelnou rubriku, kterou zatím pracovně nazýváme *Co duše bez těla? Aneb o zdraví*. V této volné narážce na slavnou báseň dávného básníka bychom se chtěli věnovat ve spolupráci s oslovenými odborníky tematice zdraví či zdravého životního stylu. Pro nové rubriky rádi uvítáme Vaše příspěvky i náměty. Pokud nám budete chtít napsat či poslat příspěvek, pak pište laskavě na adresu uvedenou v tiráži. Těšíme se na Vaše příspěvky.

P.S.: Vyhlašujeme po létech první kukátkovskou soutěž! Naše otázka zní: Dovedete najít v loňském zimním čísle dva rozdíly mezi internetovou a tištěnou verzí? Správné odpovědi posílejte na všechny adresy redakce. Výherce bude po zásluze odměněn - celoročním předplatným Kukátka pro zbytek roku 2008. Hodně štěstí! :-)

Vaše redakce

Jarní zastavení	5
Slovo redakce	6
Aktuality / Kulatý stůl	8
Z našeho života	12
Tip na výlet	15
Dobrá adresa	18
O zdraví	20
Z historie	22
Osobnosti	26
DO n BŘICHOn / Komiks	31
Kultura	32
Sport	33

Dobřichovické Kukátko

Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod č. MK ČR E 12574.

Vydává Dobřich s. r. o.,

řídí redakční rada ve složení:

Ing. Vladimír Bezděk, Doc. RNDr. Emil Calda,
Ing. Daniel Havlík, PhDr. Jiří Matl (předseda),
Jana Váňová.

Grafické zpracování: Atelier ŽŮ (info@zxu.cz)

Tisk: Ofsetová tiskárna SWL

Středohorská 549, 104 00 Praha 10 – Uhřetěves

Uzávěrka tohoto čísla 15. 2. 2008. Uzávěrka
příštího čísla cca 15. 5. 2008.

Adresa:

Jiří Matl, Strmá 139, 252 29 Dobřichovice
(dobrich.kukatko@centrum.cz).

Distribuuováno laskavou péčí dobřichovických
poštovních doručovatelek a smluvních partnerů.
Kukátko můžete také obdržet e-mailem ve
formátu PDF a najdete je rovněž na Internetu
v rámci stránky www.Dobrichovice.cz nebo
www.dobrich.cz

Fotografie na titulní straně: Atelier ŽŮ

Výstavba v Dobřichovicích

DOPIS ČTENÁŘE

Vážené Dobřichovické Kukátko, Vážený pane ing. Havlíku, po přečtení Vašeho příspěvku o výstavbě bytových domů v centru Dobřichovic si nemohu odpuštět následující zamyšlení.

1. etapa výstavby na Palackého náměstí celkem citlivě začlenila nové budovy do stávající vesnické zástavby. Vznikly nové byty, k nim parkovací místa na nově vytvořených plochách, nové nebytové prostory pro využití k rozšíření občanské vybavenosti. Další etapa, domy za nákupním střediskem už jsou jiné kafe. Větší ráže. Podzemní, resp. přízemní garáže zvyšují komfort bytů, nebytové prostory jsou tu také. Ale co výška těchto budov? Zde se poprvé dostáváme do diskuse, že v centru vesnice Dobřichovice vznikají městské domy, které svou výškou výrazně převyšují okolní rodinné domky. Korunu všemu nasazuje dům E naproti staré škole. Jeho výška již nemá nic společného s vesnickou výstavbou. Rodinné domky za těmito bytovkami jsou částečně znehodnocené, jak uživatelsky, tak obchodně.

Dovolte mi, abych se s Vámi podělil o otázku, které mne z duše trápí:

- je výška domu E výrazem přeměny Dobřichovic z vesnice za Prahou na město? Budou za tímto obrem následovat v centru jeho další kopie? Je to příklad hodný následování?

- je výstavba bytů uprostřed vesnice, resp. města výrazem nového trendu bydlení, které již nepožaduje zahradu a sousedy, ale 15 lidí „v paneláku“?

- je výstavba bytů, přinášející s sebou další nároky na občanskou vybavenost (škola,

škola, lékaři, parkování u nádraží, kapacita vlaků, kapacita parkování v centru, kapacita ulic) cestou vpřed a nám, kteří jsme opustili město, nezbyde, než se posunout opět někam dál a Dobřichovice ponechat svému městskému osudu?

- není zajímavější se podívat po individuální výstavbě, která se také nezřízeně rozrostla, ale stále s sebou nese originalitu a plošné rozptýlení lidí v krajině (více či méně)?

- s jak velkou mírou schizofrenie ve vlastním uvažování musí počítat člověk, který vede developerskou firmu s cílem generovat zisk a zároveň hájí zájem obce jako zastupitel s cílem vytvořit co nejlepší podmínky pro život občanů v jeho městě? Je pro toto uvažování výška budovy E důležitá?

- je horečný zájem pana starosty a dalších členů zastupitelstva o to, aby Dobřichovice získaly statut města, skutečně tím nejdůležitějším pro občany?

- co přinese občanům Dobřichovic nová výstavba na místě dnešního statku - kulturního sálu? Co přinese developerům je jasné, odpovím si sám.

- co přinese občanům Dobřichovic výstavba dalších domů na polích po toku Berounky k Černošicím? Co přinesedtto...

Vážený pane ing. Havlíku a milá redakce, nechci Vás obtěžovat uvažováním nad urbanistickou studií města a dalšími nepřijemnými činnostmi. Přesto budu rád, pokud na tento e-mail budete reagovat v některém z příštích vydání vašeho časopisu.

*S přáním mnoha úspěchů
Martin Krčma,
Dobřichovice*

ODPOVĚĚ OSLOVENÉHO ČLENA redakční rady

Vážený pane doktore Krčmo, redakci těší každá reakce na zveřejněné články a mě osobně ani v nejmenším neobtěžuje uvažování nad urbanismem Dobřichovic nebo zamyšlení nad problémem, který někoho trápí. Pokusím se na Vaše otázky odpovědět.

O výšce domů D a E V Zahradách jsem se již zmiňoval v minulém čísle. (Dům D je ten již dokončený, s pobočkou České spořitelny, Dětským doupeťem, prodejnou Tescoma, cukrárnou a nově s prodejnou nábytku, dům E je ten právě dokončovaný.) Vybudování podzemních garáží bylo nezbytné pro splnění podmínek územního a stavebního řízení, neboť jinde prostor pro parkování není. Umístění kóty ± 0, tj. úroveň přízemí těchto domů, o 1,4 m výše, než byly předchozí domy na Palackého náměstí, bylo ovlivněno povodněmi z roku 2002 a nejvyšším bodem terénu v místě bývalého okálu (půdorysně asi uprostřed dnešního domu D). Souhlasím s Vámi, že dům E při pohledu z ulice 5. května působí vysokým dojmem. Terén v této lokalitě se směrem k ulici 5. května snižoval, kdežto úroveň přízemí nových domů je všude stejná, což je z ulice 5. května trochu negativní. V minulých letech jsme zpracovali řadu variant výstavby v místě domu D, včetně řadových rodinných domů, či domu s pečovatelskou službou, ale všechny narazily na nějaké překážky. Shodou okolností, jejichž popisování by bylo nad rámec tohoto článku a hodilo by se spíše k diskusi u kávy, právě dnes realizované polyfunkční domy se ukázaly nejschůdnějším řešením a umožnily nahradit i další povodněmi poničené domy.

Výška domu E rozhodně nemá symbolizovat přeměnu Dobřichovic z vesnice na

město. Potvrzuje sice městský charakter nového centra Dobřichovic, ale určitě by už žádný další dům této výšky vzniknout neměl. Brání tomu i zastupitelstvem nově přijatá změna územního plánu, která za maximální výšku domů v centrální části Dobřichovic připouští výšku domů z předchozí výstavby na Palackého náměstí (a současně v místech, kde centrální zóna obce sousedí se zónou čistého bydlení, stanovuje poměr výšky nově stavěných domů ke vzdálenosti od sousedních rodinných domů).

Nešťastná výstavba nákupního střediska Jednoty v dobách budování světých socialistických zítřků a tím nahrazení někdejších samostatných obchůdků totálně znehodnotila charakter středu obce. Koncem devadesátých let jsme se pokusili centrum znovu vybudovat. Je věcí názoru, jak hodně má mít městský charakter, kolik v něm má být bytů, kolik a jakých obchodů a kde má toto „městské“ centrum končit. Jistě se shodneme, že ke kvalitě bydlení patří určitá infrastruktura a tedy že obchodní plochy různých velikostí do centra nejen města ale i vesnice patří. Vilový charakter Dobřichovic se tím však rozhodně nemění. Bylo by mi hodně líto, kdyby někdo pouštěl Dobřichovice pro pocit, že se příliš „poměštily“ a již nejsou příjemným místem k životu. Sám bych ve městě, jak ho cítíte, tedy ve městě, kde převažuje bytová výstavba, kde nejsou zahrady kolem rodinných domů, kde není kam vyběhnout do přírody, kde si zakopat s míčem, či kam vyjet na kole, bydlet rozhodně nechtěl. Takové ale Dobřichovice snad nikdy nebudou. Na druhé straně: jistě byste si neoblíbil postkomunistickou vesnici s řadou chátrajících domů, s minimem obchodů a služeb, s bahnitými ulicemi, bez

plynu a jen s částečně vybudovanou kanalizační a řídkým veřejným osvětlením.

Nejsem developerem v pravém slova smyslu (míněno podnikáním v Dobřichovicích). Společnost DOB-Invest není hlavním zdrojem mé obživy a zakládá jsem ji s cílem přispět k budování Dobřichovic, nikoliv stavěním v Dobřichovicích zbohatnout. Moji předkové se aktivně podíleli na veřejném životě a v historii Dobřichovic zanechali nesmazatelné stopy. Byl bych docela rád, kdyby budoucí generace i můj podíl na rozvoji Dobřichovic hodnotily kladně. Kdokoliv, kdo by se chtěl blíže seznámit s náklady na vykupování a demolice starých a zchátralých domů v centru Dobřichovic a porovnat s výnosy za prodeje bytů či pronájmy obchodů, by viděl, že naším primárním cílem vždy bylo konkrétní stavbu zrealizovat, mnohdy i za cenu ekonomicky nesmyslných výdajů. Místo, aby DOB-Invest generoval výnosy svým akcionářům, musel jsem do DOB-Investu často zdroje dodat.

Trend masivní výstavby vlastnického bydlení ve stále se zvětšujícím kruhu kolem větších měst nejde zastavit. Rozumnou kombinací výstavby bytových domů a rodinných domů lze docílit nasycení poptávky v určitých lokalitách. Třeba se právě toto podařilo naší výstavbou v centru Dobřichovic a tím jsme se ubránili tlaku velkých investorů vykoupiť pozemky a chtít měnit územní plán kolem Dobřichovic.

Hromadnou výstavbou rodinných domů jsme se v DOB-Investu zatím nikdy nezabývali. Nejsem příznivcem plošného zastavování volných polí a jsem pyšný na to, že jsme v Dobřichovicích v naprosté shodě ve všech zastupitelstvech udrželi beze změny hranici intravilánu obce a návrhy vlastníků polí na změny územního plánu v tomto smyslu zamítli. Dokud některé z příštích zastupitelstev územní plán nezmění, k významnému zastavování ploch podél toku Berounky by nemělo dojít (alespoň co se týká katastrálního území Dobřichovice).

Na otázku schizofrenie ve vlastním uvažování jsem už možná nepřímo odpověděl v předchozím textu. Vždy u mě na prvním místě bylo budování něčeho hezkého v Dobřichovicích, samozřejmě se zájmem na tom celkově neprodělat, a teprve až poté velikost případného zisku.

V současném zastupitelstvu byla těsná většina zastupitelů pro získání statutu města, ale nemyslím si, že by tomu někdo věnoval horečné úsilí. Být městem je možná prestižní hodnocení určitých kvalit (splnění základních podmínek infrastruktury), ale žádný vliv na život obyvatel to nemá.

Předpokládám, že je každému jasné, že bývalý statek mezi mlýnem a parkem bude muset být jednou přestavěn. V roce 1991 jsem prostřednictvím UVD Dobřichovice ovlivnil, že na daném místě dnes není pokračování sídliště Za Parkem. Náš počin Dimanem a DOB-Investem v roce 1998 (přeměna jednoho křídla na kulturní sál a učebny, či kanceláře) byl bezesporu užitečný, ale jedná se o řešení jen částečné a možná dočasné. Zbývající část areálu má většinu budov ve zchátralém stavu a jejich využívání jako „průmyslové zóny“ určitě do centrální části obce nepatří. Kdybych se na areál díval očima developera, již dávno bych měl vyprojektovanou bytovou výstavbu (byť třeba architektonicky zajímavou) v celém areálu. Bylo by to ekonomicky velmi zajímavé řešení, ale je to to poslední, co si přeji. Již mnoho let přemýšlíme o nejhodnějším možném využití areálu jako celku. V současné době intenzivně pracujeme na projektu seminárního hotelu, který by ctil stávající systém zástavby po obvodě areálu, rekonstruoval některé dominantní budovy ve východní a jižní části a jiné dostavoval. Jedná se však o složitý záměr, kterému sice věříme, ale zda ho dokážeme zrealizovat, zatím není vůbec jasné.

Před mnoha lety jsem se s dr. Vladimírem Czumalem věnoval urbanistické studii budoucí podoby centra Dobřichovic, kterou jsme prezentovali v Kukátku. Něco z původ-

ních myšlenek se podařilo realizovat, něco je dnes vybudováno jinak, něco možná ještě podle původních myšlenek vznikne. Každý člověk má svůj názor, svůj vkus. Každému se líbí jiný dům a jiný způsob bydlení. Jsem přesvědčen, že po úplném dokončení

domů v centru Dobřichovic zůstanou kritici, kteří budou nostalgicky vzpomínat na staré domy, a jiní, kterým se nová podoba bude líbit. Věřím, že se najdou mnozí, kteří si nové domy se vším, co nabízejí, velmi oblíbí.

Daniel Havlík

10 LET VÝSTAVBY v centru dobřichovic

pokračování z minulého čísla

Odpovědi na dopis pana doktora Krčmy doplnily téměř vše, co mohlo být ještě k výstavbě v centru řečeno. Zbývá už jen splnit slib ze zimního Kukátka a prezentovat naši představu, jak bychom rádi přestavěli domy čp. 15 a 348 v ulici 5. května. Podobu nároží směrem k Palackého náměstí podle dokumentace pro územní řízení vidíte na obrázku výše a na obrázcích, které jsou součástí inzerátu DOB-Investu na zadní straně obálky. (Zařazení do inzertní části je proto, aby obrázky mohly být publikovány barevně.)

Nejvyšší bod přestavěné budovy je níže než hřeben budov z 1. a 2. etapy výstav-

by na Palackého náměstí (domy s poštou, lékárnou apod.), i přes jiný tvar podkrovního podlaží je zachován dojem říms umístěných ve stejné výšce jako u sousedních domů na náměstí. V objektu by mělo být 16 bytů a 5 obchodů. Zda je tato podoba skutečně definitivní, však zdaleka není jisté. V rámci územního řízení zazněly připomínky, které je nezbytné do dokumentace zapracovat. Jejich dopad na navržené řešení není v době uzávěrky tohoto Kukátka znám. Rovněž barevná podoba fasád není konečná. Další informace proto budou následovat někdy příště.

D. Havlík

OTEVŘETE ihned!

Nejsem určitě sám, kdo dostal někdy dopis, na jehož obálce byla výše uvedená urgentní výzva, a ve své poště se s ní jistě už mnohokrát setkal ne jeden čtenář Kukátka. Přesto doufám, že nebude na škodu, když čtenářskou obec seznámím s některými svými zkušenostmi, které jsem při otvírání i po otevření korespondence tohoto typu nabyl. V první řadě bych rád upozornil na to, že požadovaný způsob otevření může být nebezpečný – když jsem takovouto zásilku obdržel poprvé, chtěl jsem ji otevřít co nejdříve a jak jsem s ní rychle běžel od vrátek, zakopl jsem o našeho psa a málem jsem upadl. Podruhé už jsem byl opatrnější – neotevřel jsem ji hned ale až po uplynutí deseti minut a byl jsem zvědav, co nastane, když jsem zmíněné přání nesplnil. Nenastalo vůbec nic! A tak ve mně začala hlodat otázka, proč vůbec odesílatelé těchto dopisů požadují, abychom jednali ihned, a proč to nenechají na nás? Nepotěšilo by vás, kdybyste se na obálce setkali s výzvou OTEVŘETE ZA CHVÍLI nebo OTEVŘETE PŘÍŠTÍ STŘEDU či dokonce OTEVŘETE, AŽ SE VÁM TO HODÍ?! Mám dojem, že žádost o brzké otevření obálky je motivována následujícími důvody.

Důrazná výzva k rychlému otevření obálky má zřejmě vzbudit očekávání, že uvnitř jsou závažná sdělení, která – když se jimi budete řídit – učiní z vašeho života příjemnou procházku rozkvetlým sadem.

Budete-li jednat rychle, má odesílatel naději, že se ukvapíte a nevsimnete si, že kromě těch jednoduchých podmínek, které musíte pro svou radostnou budoucnost splnit, jsou v zásilce i jiné, poněkud osidnější.

Budete-li otevření dopisu odkládat, může se stát, že ho někde založíte, a když ho najdete – pokud k tomu vůbec kdy dojde – může už být pozdě, a jedinečné produkty, které vám nabízejí a bez nichž se absolutně nemůžete obejít, už nebudou na skladě.

Rychlé otevření také zabrání tomu, že někteří adresáti už za půl hodiny o žádném dopisu nebudou vědět, neboť během této dlouhé doby zapomenou, že někdy vůbec nějaký dopis dostali, čímž přijdou o možnost splnit si svůj životní sen, a zůstanou i nadále třtinou ve větru se klátící.

V obálce s tímto apelem bývá sdělení začínající obvykle zprávami, o nichž se odesílatel domnívá, že vám způsobí neskonale radost a nebyvalé potěšení, například:

Máme pro Vás dobrou zprávu. Možná nevěříte, že blesk může uhořit dvakrát do stejného místa, my však víme, že dnes se na Vás usmálo štěstí – a to hned dvakrát!

Vysvětlení neobvyklého úkazu, že se na vás usmálo štěstí, a to hned dvakrát, následuje:

Nejprve Vám přineslo štěstí Vaše jméno, které se dostalo na seznam našich lepších zákazníků, jimž jsou určeny zvláštní výhody. Ale to není všechno! Máme pro Vás ještě druhou dobrou zprávu, neboť štěstí se na Vás usmálo vzápětí podruhé!

V dalším sice vyjde najevo, že se štěstí neusmálo na vás, ale na vaši adresu, ale i to člověka potěší, zvláště když se dozví, že na ni budou po mobilizaci expedičního oddělení odeslány dokumenty, které mu přinesou možnost získat nemalou částku. Dopis pak nadšeně pokračuje:

Stanete se právě Vy výhercem? ANO – rozhodně máte tu možnost! Musíte se však rozhodnout co nejdříve. Možnost stát se výhercem závisí na Vašem rychlém jednání, proto Vás chci důrazně varovat, abyste si tuto šanci, jak získat nečekané bohatství, neohrožil. Chytněte štěstí za pačesy! Jenom si představte to pohodlí a volnost, kterou Vám výhra poskytne.

Poté většinou následuje chvála nabízeného produktu, seznam známých osobností, které se bez něho neobejdou, a řada důvodů, proč ho musíte mít právě vy. Někdy je projevována upřímná lítost a rozčarování, že by v případě vašeho odmítnutí mohl tuto skvělou nabídku dostat někdo jiný, kdo si ji zaslouží mnohem méně než vy. (V jednom dopisu, který jsem obdržel, bylo ve prospěch přijetí nabídky argumentováno dokonce závistí sousedů (!), což mi připadá poněkud nevkusné.)

Domníváte-li se, že jste nepřijetím nabídkou zažehnali nebezpečí nabídek dalších, jste

na omylu - další nabídky následují, ať jste na tu první odpověděli jakkoli. Můžete sice odesílatelům dát na vědomí – nejlépe v obálce s výzvou OTEVŘETE IHNEDE - že si nepřejete od nich dostávat žádná sdělení ani informace, můžete také dělat mrtvého brouka a na nic neodpovídat, ale přijdete tím nejen o možnost zaručené výhry, ale i o potěšení přečíst si pozoruhodné výtvary jejich reklamního oddělení. V žádném případě se nerozčilujte a berte to s humorem – i manažeři musí vyvíjet nějakou činnost a něčím se živit! *Možná že nevěříte, že blesk může uhořit třikrát do stejného místa, ale oni vědí, že štěstí se na vás třikrát usmát může!*

A tak až někdy dostanete dopis, který má být otevřen ihned, otevřete ho, kdy chcete, a má-li podobný obsah jako výše uvedené ukázky, nezahazujte ho! Určitě vás potěší i jindy a pomůže vám obnovit vytrácející se optimismus a znovu získat chuť do života!

HgS

Ze světa LESNÍCH SKŘÍTKŮ

Velevážení čtenáři, možná si ještě vzpomínáte na významný objev brdských lesních skřítků, o kterém se psalo v minulém čísle. Ráda bych Vás seznámila s dalšími vědeckými poznatky z této dosud neprobádané oblasti. Jak již víme, jedná se o čeleď nártounovití, to jest nejvyspělejší skupinu

poloopic s dokonale vyvinutým mozkem. Tvář nártounů se více podobá tváři vyšších primátů (mezi něž mimochodem patří i člověk), nežli poloopicím. Mají nápadně velké oči, které jim umožňují výborné prostorové vidění a dobrý odhad vzdálenosti. Velké uši jim zase zajišťují výtečný sluch a díky němu

i dobrou adaptaci na noční způsob života. Charakteristické dlouhé nártý, které daly název této čeledi, jim umožňují dlouhé skoky a dlouhé prsty na ruku pak akrobatický pohyb ve větvích. A ještě jedna anatomická zajímavost – skřítkci mohou otočit hlavou až o 360° jako sovy. Většina z pokročilejších druhů primátů, mezi něž naši skřítkci patří, žije ve skupinách s jasně vymezenou hierarchií. Také brdští lesní skřítkci vedou složitý pospolité život. Žijí v rodinných klanech a poměrně dlouho se starají o svá mláďata. Zde stojí za to zmínit, že skřítkci jsou výhradně rodu mužského. Přes zimu se oddávají zimnímu spánku, avšak za teplé zimy, jaká byla ta letošní, je možné je za slunečných dní spatřit. Přesto bych ráda touto cestou poprosila děti, aby

je přišly na jaře do lesa vzbudit. Neznamená to samozřejmě, že by měly ve zdejších hvozdech hulákat jako na lesy. To by je pouze vyplašily, a nejen je. Ale tichounce jim zacinkat rolničkami, které od nich při slavnosti Ukládání do postýlek dostaly, protože, jak již bylo zmíněno výše, skřítkci mají velice dobrý sluch. O konkrétním datu a místě společného cinkání, je bude včas informovat B.I.S. (brdská informační služba) na veřejně přístupných vývěskách v obci. Těším se, že se nám je společně podaří probudit a že i po špatných zkušenostech, které mají s místními lidmi, to s námi ještě zkusí a zůstanou v okolí našeho krásného maloměsta.

Badatelka v oblasti brdských lesních skřítků
Adéla Kándlová

HRADIŠTĚ NA KOZLE

Dnes nabízíme v rubrice Tip na výlet téma, které by mohlo v rámci téhle rubriky vyústit i v jakýsi volný seriál. Východiskem nám byly cílené výlety posledních let, které se zaměřily na vyhledávání a navštěvování dávných hradišť v našem okolí. Inspirací se nám stal před léty jeden vánoční dárek: vpravdě průkopnická publikace Vladimíra Čtveráka, Michala Lutovského, Miloslava Slabiny a Lubora Smejtky *Encyklopedie hradišť v Čechách*, vydaná nakladatelstvím Libri v Praze r. 2003. Již první prohlídka knížky ještě pod stromečkem totiž ukázala spoustu černých puntíků hradišť přímo na mapce našeho okolí. A tak výletní bota neuzila zimního spánku, ruče zabalena termoska s vylepšeným čajem, vánočka, příbrány samozřejmě kulich a hůl a na první výlet došlo už na sv. Štěpána, týchž Vánoc. A nezůstalo jen u jednoho. Teď bychom se chtěli s Vámi podělit o zážitky a několik tipů navrhnout. Začneme v nejbližším okolí.

Kdo rád putuje do Svatého Jana pod Skalou půvabným údolím Kačáku (Loděnice), jistě se někdy stavil na záchytný doušek v pohostinném přístavu hladových a žízňivých pocestných v Hostimi. (Pro méně v kraji zběhlé: vlakem do Srbska či do Berouna a pak podle Mže (jakápak Berounka?!) proti resp. po proudu k ústí Kačáku a poté

po dávné klášterní cestě údolím proti vodě chvíli o trochu větší než malou.) Cíl našeho dnešního výletu je od Hostimi na dohled. Ač se tam touláme i několikrát do roka, netušili jsme, že jsme blízko tak zajímavému místu. Jde o rozsáhlé (14,9 hektaru), možná pravěké, rozhodně však raně středověké hradiště na vysokém vápencovém ostrohu

LA FONTANA JE TU PRO VÁS

„Tak tohle, to jsem tady nečekala. Takový příjemný, nenucený, pozorný, zcela však civilní, a plně profesionální přístup k zákazníkovi. Bohatý sortiment, kde si vybere laik i majitel restaurace. Tak takhle si představuji vinotéku spojenou s prodejem vybraných lahůdek!“ Řekla obdivně moje známá! „Něco podobného znám z Francie, kam za podobným zážitkem, spojeným s prodejem vybraných lahůdek a vínem, jezdí Francouzi i 60 km daleko.“ Tato známá je profesionálka z oboru gastronomie, a působila ve Francii v tak zvaných „michelinských restauracích“ a studuje jednu z nejprestižnějších hotelových škol na světě na západ od našich hranic.

Nevěříte? Přijďte se přesvědčit sami! La Fontana je tady pro Vás!

J.N.08

Tímto bychom rádi představili naši novou italskou vinotéku La Fontana v Dobřichovicích (ul. 5. května 432, areál bývalého statku). Najdete u nás 210 druhů pečlivě vybraných italských vín, 20 druhů grapp, likérů a dalších italských víceprocentních nápojů. Dále u nás máte možnost vybrat si ze zhruba 500 druhů lahůdek, od prosciutta přes různé salámy, sýry, nudle všech barev a velikostí a omáček k nim, sušená rajčata, antipasti, octy a oleje. Všechny výrobky Vám budou profesionálně prezentovány včetně ochutnávek.

Náš tým se těší na vaši návštěvu!

K. Seidlová

Hostim. Hradiště Kozel. Foto M. Špelda. (Převzato z Encyklopedie Hradišť v Čechách, s. 85)

přímo nad soutokem Mže s Kačákem. Část jeho ostrožny hned nad řekou se tradičně nazývá Na Kozle, zbývající větší část nese příznačně název Na Hradišti a toto pojmenování také nalezneme ve většině odborné literatury. Místo pro hradiště bylo našimi pradávými sousedy vybráno vskutku skvěle. Ve výšce 278 - 304 metrů n. m. zvolili lokalitu, která je ze tří stran (od západu, jihu a východu) prakticky nepřístupná. Jsou zde totiž prudké srázy či strmé skalní stěny, které spadají ke Mži či ke Kačáku. Převýšení je kolem 60 metrů. Nejmarkantnější je to směrem k údolí Kačáku. Původní podobu jihozápadních svahů směrem k řece si už můžeme jen představit, lom Alcazar tu situaci podstatně změnil. Když se vydrápeme nahoru (nejlépe přímo z Hostimi po cestě či silnici, neb pěšinky od řeky jsou vskutku strmé a navíc v území CHKO Český kras), ocitneme se náhle v magickém světě dávných sídel, obklopeni scenérií nesmírně zajímavou. Nejde jen o překrásné výhledy na údolí řeky i na krajinu na druhém břehu,

kteří při tradičních putováních údolím či při přebývání tamtéž už jaksi nevidíme, ale především o samotnou plochu hradiště, která se nám najednou odhalí jasně a zřetelně v ploše i ve zcela zřetelných obrysech valů. Sama ostrožna je nepravidelného tvaru a dodnes na ní můžeme dobře vidět vlastně tři fortifikační valy. Kromě dvou vnitřních valů je totiž dobře viditelný i vnější fortifikační val na stranách přístupných, dnes částečně poškozený. Podle odborníků byl zřejmě tvořený tradičně zvenku kamennou zdí a zevnitř dřevěnou konstrukcí, zasypanou hlínou. Zatím však nebyl prozkoumán. Úctyhodná je jeho délka. Podle odhadů měl na severní straně 660 metrů a na západě 165 m. Dobře je dochována střední a severovýchodní část, vysoká často 2 - 3 metry. V severovýchodní části je převýšení nad okolním terénem dokonce až 5 metrů. Naopak silně poškozeno bylo opevnění v části na severozápadě, tam byly totiž v r. 1937 a 1938 postaveny dvě malé pevnůstky t.zv. Pražské obranné linie. Proto bylo zřejm

v této části původní opevnění zničeno. V oně hektické době, žel, bez náležitého archeologického průzkumu. Navíc byla plocha za původním opevněním dále poškozena pozdějšími navážkami, včetně trosek později demolovaných pevnůstek. Jejich zbytky tu dodnes připomínají onu děsivou dobu.

Dobře dochované střední opevnění tvoří mírně do oblouku zahnutý pás, dlouhý cca 400 metrů, široký 5 - 6 metrů a vysoký až 1,5 m. Zde byl dokonce proveden archeologický průzkum a při něm bylo zjištěno, že tato hradba měla dřevohlinitou konstrukci, čelo tvořila kamenná zeď se svisle zapuštěnými kůly. Datováno je do 9. století.

Dobře patrné je také vnitřní opevnění v nejužší části ostrožny. Je dlouhé 134 metry, základna je široká 4 m a koruna 2 m. V současné době je jeho výška o něco více než 1 m. Existují také teorie, že tento val je mnohem starší než vnější a střední fortifikační linie, odhady sahají až do pozdní doby kamenné či střední doby bronzové.

Hostim. Plánek hradiště podle B. Jelínka z r. 1894 (Převzato z Encyklopedie Hradišť v Čechách, s. 84)

Zprávu o hradišti nalezneme již v kronice Václava Hájka z Libočan (není divu, byl ostatně farářem na nedalekém Tetíně). V novější době bylo hradiště vícekrát zkoumáno, podrobněji je popsal na sklonku 19. stol. zejména Břetislav Jelínek (*viz obr.*). Ve 2. polovině 40. let minulého stol. se tu věnovali průzkumu zejména M. Šolle a F. Prošek. Kromě průzkumu valů byla zkoumána i akropole. Výsledkem průzkumu a četných sondáží na ploše byla velmi slušná kolekce nálezů. Celkově se při rozličných sondách našly předměty z pozdní doby kamenné i ze střední a mladší doby bronzové. Časté jsou i nálezy z doby halštatské i z raného středověku. Na straně k lomu byly vedle raně středověké keramiky také nalezeny předměty z mladší doby římské. Pokud se tedy odborníci pídili po stáří hradiště, nedobrli se jasných a konkrétních závěrů. Jednoznačná je jen datace středního valu do 9. století. A podobně lze asi datovat do raného středověku i vnější opevnění. Je tedy pravděpodobné, že slovanské hradiště, které zaniklo někdy v 10. století, zde vyrostlo na základech nějaké starší pevnosti, o níž odborníci soudí, že mohla pocházet buď z mladší doby kamenné či z období mohylové kultury střední doby bronzové. Naše pohřchu laické oko si tuto jen relativní nejistotu nijak nepřipouštělo a nechalo na sebe působit prostě a překvapivě silné kouzlo místa. Překvapilo nás, jak je plocha hradiště i dnes jasně čitelná a jak silnou emoci to místo dokáže vyvolat. Podstatné a povytce praktické upozornění: plocha hradiště je dnes polem. Je tedy třeba dobré boty a také doby, kdy setba ještě není vzrostlá. Ono vánoční dopoledne, lehce zmrzlé a dosti větrné, bylo tedy, ač poněkud drsné, velmi příhodné. A navíc náležitě završené. Emocemi nabitá duše zklidnila se posléze a vyvážila v příjemně vytopeném sálku hostimské hospůdky, kde pivo mělo šlehačkovou pěnu a gulášek vše, co poctivý český hospodský guláš mítí má. Toť náš dnešní tip na výlet ...

JM

EKOZAHRADY

Máte zahradu? Rádi na ní pracujete, ale občas máte problém to vše stihnout? Těšíte se na pestré květy a něžné vůně? Rádi mlsáte při ranní procházce zahradou čerstvě utržené plody a lístky? Snažíte se je ale vypěstovat zdravé, bez přílišné chemie? Zajímáte se o hospodaření v souladu s přírodou? Láká Vás slovo *permakultura*? Pak máme pro Vás zajímavý tip.

S pozvolna nakukujícím jarem, magicky vonící hlínou a podmanivě rozkvetlou krásou bratříčků krokusů, sestřiček bledek a i sněženek dnes v rubrice Dobrá adresa nabízíme malou inspiraci milovníkům zahrad, květin a živoků domov tamtéž majících. Nikoliv však takových zahrad, kterým dávají vznikat dnes ti, co si bláhově a časně myslí, že jsou „in“, když mají zahradu jako z módního žurnálu. Zahrad, které vyvrhne architekt z počítáče za pár okamžiků i za tučný obolus a ony se pak podobají jako vejce vejci a jsou prázdné, nudné, vlastně neživé se svým betonem, trávnikem prokádovaným dle nejpřísnějších regulí a tajných nařízení z ústředí těch, co spolu mluví, s rostlinami přesně dle nejmódnějšího trendu a střihu a návrhu obchodníka s idyloou. S chemií a hřmotidly, které se bratříčkům křídlatcům i našemu uchu nikterak nevemluví. Nabízíme tip na zahradu jinou, jen zdánlivě dávnou, která je ale opravdu „in“. Sice na první pohled trochu neučesanou, ba docela rozčuchanou a jen s úsilím „přehlednou“, leč fungující, barvami těšící, vonící, plodící a v posledku místo práce klid s knížkou či sklenkou či s obojím ve stínu skýtající. Naší inspirací a tipem pro Vás se stala zajímavá webová stránka

<http://www.ekozahrady.com>, na níž se o ekozahradách, tomto logickém návratu k normalnosti, dozvíte hodně začátečník a při jejímž prohlížení duši potěší i čtenář s problematikou již nějak obeznámený. Ekozahrady a t.zv. *permakultura*, či přírodní metody hospodaření, to je velice zvláštní a zajímavý svět, který vychází z přirozeného stavu věcí a ze soužití člověka v harmonii se všemi sousedy a bratry z přírody, neb všichni jsme rovnoprávné součástí téhož fungujícího celku. Ekozahrada neskýtá přehledné geometrické tvary. Skýtá mnohost a rozmanitost. Skýtá i užitek a nežádá příliš naší dřiny. Poradí si z velké části sama.

Stránka o ekozahradách vzniká péčí sympatického manželského páru Květoslavy a Jaroslava Svobodových, kteří ve svém snažení o obnovu venkova vycházejí z praktických zkušeností svého hospodářství v kraji tak milém knížeti básníků K. H. Máchovi. Podílejí se na ní ale také jiní přízvaní autoři. Má velice přitažlivé grafické zpracování se spoustou krásných obrázků, ilustrujících fundované, poučné a čtivé výklady autorů.

Prolistujeme-li jednotlivé záložky této stránky, dostaneme velice solidní informaci o filosofických východiskách tohoto pří-

stupu i o cílech celého snažení, o rozdílech oproti běžným zahradám, o přírodní krajině, o zahrádkách jako místu bezpečného přebývání všelikých živoků, o harmonii a vnitřních vazbách soužití všech se všemi v ní a o souvislostech tohoto soužití, neboť tu opravdu vše souvisí se vším a všichni nějak závisí na ostatních. Jasně jsou tu vyzdvíženy přednosti přírodního hospodaření, které při minimální námaze a zátěži chemií a zplodinami přesto dokáže po většinu roku nabídnout dostatek čerstvé a zdravé potravy pro celou rodinu, léčivé bylinky do čajů i mastí i krásný zážitek a dobrý pocit.

Kromě obecných výkladů najdeme i množství zcela praktických rad a tipů. O tom, co v praxi znamená pojem *permakultura*, jak nakládat s tím nejvýznamnějším, co na zahradě máme – s půdou, nebo jak vůbec takovou zahradu tvořit a udržovat. V dalších partiích se poučíme o principu sukcese v přírodě, o rostlinách – trvalkách, bylinkách, keřích, stromech, jak o ně pečovat, jak množit, sklízet, jak požívat je i jejich plody. Zjistíme, že to, co nazýváme často s odporem a obavou plevelem, může

být dobré i užitečné. Zajímavá je též rubrika Klub, v níž se internetově setkávají příznivci ekozahrad. Dozvíme se také o typech kursů, které pro zájemce manželé Svobodovi pořádají. (Jeden jarní je od 12. do 16. března a ještě jsou volná místa ...) Ve zvláštním, a velmi bohatém oddílu také autoři doporučují spřízněné stránky. I tu nalezneme cennou inspiraci k dalšímu čtení tištěných materiálů i internetových adres. Najdeme také odkazy na prodejce a pěstitele vhodných rostlin, stromů a keřů a na další spřízněné duše. Stejně jako na dalších stránkách, které s tématem souvisí a které tento manželský pár připravuje. Ty se týkají t.zv. rodového statku (www.rodovystatek.cz) či přírodní výživy (www.prirodnivyviva.cz).

Dodáme k tomu ještě jeden náš zajímavý tip. Tím je vynikající a inspirativní kniha *Zahrada v souladu s přírodou*, jejíž autorkou je Marie-Luise Kreuter. Kniha byla vyznamenána v r. 1997 Německou zahradnickou společností a u nás ji vydalo v r. 2002 nakladatelství Alpress ve Frýdku-Místku. Ještě se dá sehnat.

JM

CO DUŠE BEZ TĚLA?

Neboli o zdraví

NEBOJTE SE ARTRÓZY. NENÍ TO NEMOC.

Naše zdraví ohrožuje degenerativní onemocnění kloubů - artróza. Podle Evropské společnosti pro studium kloubních onemocnění jí trpí každý pátý Evropan. Do roku 2020 se má počet pacientů zvýšit na dvojnásobek. Nikdo si nemůže být jistý, zda zákeřné nemoci unikne. Pohled do výloh lékáren ale každého uklidní. Jsou plné pestrobarevných letáků s nápisy: „Aktivní ochrana silně namáhaných kloubů ...!“, „Bezbolestný pohyb, to je...!“, „Dvojnásobná síla pro Vaše klouby...!“, „Rychle zbavuje bolesti. A nadlouho!“. Kdo by litoval peněz, když jde o vlastní zdraví. Máme se tedy artrózy bát, nebo být klidní? Statistiky hovoří jasně. Pacientů rychle přibývá. Na druhé straně se ale prodává čím dál víc léků proti bolesti a zázračných prostředků kloubní výživy. Proč tedy vymýcení artrózy už dávno není dalším skvělým úspěchem medicínské vědy? Proč nás proti ní lékaři už dávno neočkují? Něco tady nehraje.

„PANE DOKTORE, UŽ MI JI NAŠLI !“

Tu větu slychávám v ordinaci každý den. „Tak už mi ji našli.“, říká smutným hlasem pacient. Ne, nejde o rakovinu. Jen se při náhodném rentgenu dozvěděl, že má „nálež“ na kyčelních a kolenních kloubech. Je to artróza! Onemocněl a musí se léčit. Většinu času mi pak zabere vysvětlování, že nejde o nemoc. Je obrazem toho, kolik vážíme, jestli jsme v dobré fyzické kondici i duševní pohodě a jak žijeme. Po narození máme všichni klouby kryté zdravou chrupavkou. Má pevný a hladký povrch, současně

ale musí být i pružná, aby tlumila nárazy. Vypadá jako houbovitá tkáň naplněná tekutinou. Ta je při chůzi vytlačována a po odlehčení se vrací zpět. Pravidelný pohyb je pro správnou funkci chrupavky nezbytný a vývoj degenerativních změn zpomaluje. Zhruba od čtyřiceti let věku se schopnost chrupavky regenerovat zhoršuje, začíná stárnout, ztrácí pružnost a odolnost vůči zátěži, její hladký povrch se rozvláknuje. Při dalším namáhání se začíná drobit, narušována je i přilehlá kost. Narušení hladkého povrchu kloubu, snížení kloubní štěrbiny, tvorba různých typů kostních výběžků jsou potom vidět na rentgenovém snímku. Lékaři tomu pak učeně říkají artróza.

JAK SI POŘÍDIT ARTRÓZU.

„Můj tatínek má umělý kyčelní kloub, dědeček měl artrózu a já už mám s klouby také potíže. Artróza se v naší rodině prostě dědí“, říkávají pacienti. Případů, kdy je příčinou artrózy dědičné onemocnění vazů nebo kloubů, je ale ve skutečnosti jen velmi málo. To, co se dědí, nejsou choroby, ale způsoby chování, které k nim vedou. Obvykle totiž vyjde najevo, že pacient žije a ničí si klouby podobným způsobem, jako to dělal dědeček i otec. Jak? Přetěžuje klouby nadváhou, těžkou prací nebo přehnaným sportováním. Třeba módními sporty, jako jsou běh, tenis, squash nebo aerobik. Riziko je o to větší, pokud přitom člověk zapomíná na regeneraci a pohyb kompenzační, při kterém by si nejvíc namáhané klouby odpočinuly. Klouby si ale může rychle zničít i člověk líný, se sedavým zaměstnáním,

nedostatkem pohybu a špatnou kondicí. Běžná zátěž je totiž nad jeho síly, svalový aparát není trénovaný a námaha se přenáší přímo na klouby. Výsledek je potom stejný jako u náruživého sportovce – artróza. Na jejím rychlém rozvoji se ale, kromě fyzické námahy, hodně podílí také stres. Problémy v rodině, zaměstnání, sexu, konflikty v manželství nebo neschopnost vyrovnat se s přirozeným procesem stárnutí jsou totiž provázány nervozitou a psychickým napětím. To jde ruku v ruce se zvýšeným napětím svalů. Pokud napětí trvá delší dobu, svaly se unaví a přichází únava. I nevelká fyzická námaha potom může odstartovat bolest kloubů. Ta pak ještě víc zvyšuje nervozitu a napětí. Bolest zvyšuje napětí a čím větší je napětí, tím větší je bolest. Bludný kruh se uzavírá.

ARTRÓZA NENÍ NEMOC.

Stárnutí kloubů je přirozený proces. Nemoc z něj udělal teprve medicínsko-farmaceutický průmysl, aby zdůvodnil potřebu různých vyšetření a prodal co nejvíc balení léků. Lidé zmanipulovaní reklamou různé tablety ochotně užívají a věří, že tím prospívají svému zdraví. A když zajdou k lékaři dozví se často totéž. Bolí vás koleno, kyčel, záda...? Rentgen, recept na analgetikum ... sestro, kdo je tam další? Bolest je prý nemoc, které je potřeba se co nejrychleji zbavit. Omyl! Tělo se umí bránit jenom bolestí. Je to jediný způsob, jak nám může říkat, že s ním špatně zacházíme. Když si vezmeme analgetikum, bolest sice necítíme, vyvolávající příčina však zůstává. Jestliže nás nějaký kloub zabolí, měli bychom se proto nejdříve zamyslet, co nám kloub bolestí říká, uvědomit si, co děláme špatně, a podle toho změnit svoje chování. Užívání analgetik, aniž bychom pochopili příčinu bolesti, je jen odsouváním problému a nejlepším způsobem jak z problému udělat nemoc a z člověka, který je v podstatě zdravý, pacienta. O nežádoucích účinn

cích léků snad není nutné hovořit. Vždyť jen v České republice je denně hospitalizováno pětadvacet pacientů s krvácením do zažívacího traktu, z toho jedenáct v přímé souvislosti s užíváním analgetik. Iluzí léčby jsou i mohutně propagované prostředky kloubní výživy. Pokud má člověk zdravou stravu a dostatek pestrého pohybu, vůbec je nepotřebuje. Jestliže se o sebe nestará, kloubní výživa ho nespasí. Rozumnější je udělat si za ušetřené peníze hezkou dovolenou nebo zajet do lázni.

PŘÍČINA ARTRÓZY: LÉK.

Artróza není nemoc, ale problém, související se způsobem našeho života. Řešením životních problémů jistě není obcházení rentgenů a polykání tablet. Výhodiskem je především přijatelné zvládnutí stresových situací, odpovídající tělesná hmotnost, psychická i fyzická relaxace, zdravá výživa a pravidelný pestrý pohyb. Pokud nějaký kloub přece jen zabolí, není nutné hned spěchat k lékaři a riskovat nebezpečí stát se pacientem. Nezbytné je omezit zátěž bolavého kloubu a vytvořit podmínky pro jeho spontánní uzdravení. Uleví priessnitzské zábaly, obklady, protizánětlivé masti a různé podpurné rehabilitační nebo lázeňské procedury. Jestliže se bolest kloubu ani po týdnu samoléčení nezmenšuje, nebo se stav dokonce horší, je vhodné vyhledat lékaře. Po odeznění obtíží musíme kloub zatěžovat postupně a velmi opatrně, citlivě přitom reagovat na případnou bolest. Zdánlivě banální namožení svalového úponu, pokud pro jeho odeznění nebyl zajištěn dostatečný odpočinek, může vést k těžkému poškození kloubu. Užívání analgetik a pokračující zátěž kloubu nemá s léčením nic společného. Potlačení varovného signálu bolesti se v takovém případě lék stává hlavní příčinou obávaně artrózy.

MUDr. Jan Hnízdil,

Centrum komplexní péče Dobřichovice,
ckpdobrichovice@seznam.cz

Pokračování vzpomínek p. Františka Havlíka, zapsaných v Pamětní knize obecné školy dobřichovické

Vážení čtenáři, opět Vám nabízíme možnost začíst se do další části zajímavých vzpomínek p. Františka Havlíka na život v Dobřichovicích ve 2. polovině 19. století, které uveřejňujeme od 3. čísla XXI. ročníku (tedy od podzimu 2005). Pan Havlík (narozený r. 1855 jako deváté z 13 dětí mlynáře Františka Havlíka a jeho ženy Anežky) strávil v Dobřichovicích dětství a po studii pracoval v Praze jako c. a k. vrchní účetní rada pro kanalizaci Vltavy a Labe na pražském místodržitelství. Do Dobřichovic se však stále vracel, hlavně v nesmírně zajímavých vzpomínkách, které vypovídají zejména o tom, o čem zpravidla oficiální záznamy mlčí. Na rozdíl od některých našich současníků dovedl ocenit krásu kraje, obyčejného a poctivého stromu, hezké vyhlídky do údolí či dětské hry. Pokračujeme dnes v jeho vyprávění o statcích ve starém centru Dobřichovic a jejich majitelích, jak na ně vzpomíná p. Havlík v Pamětní knize Obecné školy dobřichovické.

Statek č. 16 náležel Václavu Landovi - říkalo se mu dolejší - který býval dlouholetým dohlížitelem na školu, a také si pamatují, že do školy častěji přicházel. Nosíval vous, ještě tak zvané „podsebití“, jak jej spisovatel Rais popsal ve

svých Zapadlých vlastencích. Byl to vous pod bradou, kde zakrýval krk a tak zvaný krabátl. Pan dozorce býval ve škole přítomen i při vykonávání spravedlnosti, když některý ze žáků byl odsouzen, aby dostal rákoskou od obecního pastýře,

jako vykonavatele, na zadní část těla, k čemuž musil se položit břichem na lavičce, neb na židli. Syn Josef Landa studoval v Praze inženýrství a stal se úředníkem u dráhy, ale záhy zemřel. Druhý syn František převzal statek, oženil se s Aninkou Křenkovou z pivovaru – tato ale také brzo zemřela. Landa statek prodal zpěvákovi z Národního divadla p. Benonimu, který stavení poněkud přestavěl a věžičkou v rohu opatřil (*roh ulic Palackého a 5. května – nyní zbouráno, na obr., který by se hodil nejen k tomuto historickému textu, ale též k článku o dnešní přestavbě centra Dobřichovic, přinášíme pro pamětníky malé připomenutí křížovatky těchto ulic z doby dávné, ale ne zase až tolik; pozn. red.*). Landa se pak odstěhoval tuším do Kozomína u Kralup, odkud pak najal dvory v Netvořicích. Jedna z dcer se provdala za Fr. Křenka z Letů, s nímž koupila mlýn v Solopyskách. Dceru Kačenku vzal

si pan Horák z Berouna, měl tam továrnu na sodovou vodu, byl potom starostou města a myslím že i zemským poslancem na sněmu. Aspoň při volbách kandidoval, výsledek mi již vypadl z paměti.

Pan Benoni býval hospodářským úředníkem, zvelebil pole a pěstoval hlavně prodejnou dobře zeleninu, květák, brukev, celer – což dosti vynášelo. Přitom dojížděl z Prahy, kde po dlouhá léta zůstával svému povolání – jako hrdinný barytonista – věren, a často si s „Daliborem“ své úlohy „sedlák český“ vyměňoval. Také jeho manželka, výborná herečka rovněž u Národního divadla, stala se půvabnou hospodyní na statku. Dceruška jejich provdala se časem za stavitele Buldra a Benoniův statek prodali. Na výměnku ve stavení přes dvůr dlouhá léta ještě žila stará paní Landová.

Podruhé straně ulice (*mysleno 5. května*) vedle Balounů byl statek č. 44 u Nosků. Pole vzdělával Josef Nosek, jenž měl také

statek č. 25 a stavení bylo pronajato částečně Frant. Vojtovi – říkalo se mladému Vojtovi – a sýpka jedna ve dvoře židovi a obchodníku s plodinami, hlavně obilím – Krausovi, které sem občané na povozech dováželi. Pamatují se, že tu bývalo složeno i množství suchých švestek, hrušek a jablkových křížal. Pan Vojta – krupař – pekl těž chléb na prodej. Měl četnou rodinu, a proto dal se přemluvit, že se odstěhoval někam do Ruského Polska. Nebylo o něm slyšeti, jak se mu daří, ale najednou asi po dvou letech přijel tu povoz, siré podoby, s malými koníky, chudým postrojem opatřenými, jen z popruhů a provazů – na voze trochu harampádí a hromada vyzábělých, hladových dětí – tak vrátil se pan Vojta zase zpět do své vlasti, do svého domova, a začal s radostí zase pracovat doma, tak šťasten, že tam v cizině nezahynul. – Kolik našich vystěhovalců bylo as před léty takto klamáno! Z četných dítek vyučil se Josef umělému truhlářství, vyrábí technické, inženýrské přístroje, aparáty fotografické, učební pomůcky pro školy atd., takže je jako odborník svého druhu nejen v Praze, ale i mimo ni znám a vyhledáván. Stavení toto má dosud krytinu doškovou, kdežto stodola dostala v roce 1919 krytinu taškovou. Ve statku tomto přes dvůr byla pod přístřeškem studna s výtečnou ledovou vodou, vážila se jako všude pomocí rumpálu s klikou, na něž se provaz navíjel, neb rozvínoval, dle toho byl-li dřevěný, dobře železem okovaný okov vytahován, neb dolů spouštěn. My jsme tuto vodu velice rádi pivali a často jsme ke studni zavítali. Čím se voda víc vážila, tím bývala studnější a chutnější. Občerstvovala v létě líp než snad tehdy ještě neznámé vody šumivé, sodovky.

Se statkem tímto sousedil třetí, požáry nedotknutý statek pana Hrdleho č. 43 – říkalo se tam také u Haldů. Pan Václav Hrdle byl dobrým hospodářem, ale jakési samotářské povahy, staral se jen o své

pole a svou rodinu. Nepamatují, že by se byl také někdy zúčastnil zábav v hostinci. Starší syn vyučil se krejčím a dobře se mu v Praze dařilo, mladší převzal hospodářství, postavil ve dvoře rozsáhlé stavení nové, ale v době světové války kopl ho kůň doma do břicha, kterémuž zranění také podlehl. Na statku pod okapem visivaly dlouhé žebříky a háky, připravené k hašení pro případ ohně. Snad stavení proto tak dlouho, až dodnes, zůstalo zachováno v původní podobě, staročeské, pod došky, s malými okénky.

Vedle Hrdlů byl hostinec U Malíků č. 42, jichž dcera provdala se za p. Balouna z Mokropes, načež po čase říkalo se u Balounů. Staří Malíkoví bydleli na výměnku, stavení vedle vrat vpravo, s dvěma okny. Hospoda sestávala ze sálu, prostranné to síně, jejíž okna hleděla do ulice, dále ze šenkovny, do které se přicházelo z předsíně ze dvora po několika širokých schodech, a ze zadního stavení s přízemní kuchyní a světnicí v 1. patře k obýváním. Z předsíně vcházelo se také do sklepa. O zábavách a muzikách sedávala u schodů v předsíni přičinlivá vdova Kateřina Kubicová, která prodávala všelijaké výrobky cukrářské, proto říkalo se jí také „cukrová bába“. Jeden její syn vyučil se zámečnictví. U Malíků měli syny dva, Josef vyučil se sladovnictví, František řeznictví. Tento oženil se časem se slečnou Kotnauerovou, z kterého manželství pošel syn, pozdější umělecký knihař v Praze. Procestoval cizinu, kde vzdělal se ve svém řemesle tak, že se stal znamenitým odborníkem a učitelem na průmyslové škole. Bohužel zákeřná nemoc v době války život jeho zničila.

Hostinec u Balounů býval průchodním domem. Z ulice vyšlo se přímo na prostranství před farou. Ve dvoře byla také zahrádka na zeleninu a za ní kuželník, kde se pilně hrávalo. V koutě, kde se kuželky stavěly do kříže, byla také studna s dobrou vodou, která však přichozími zůstávala často

nepovšimnuta, neboť zde dávali všichni přednost občerstvujícímu pivu. U Balounů měli syna a dceru. Syn Josef studoval a stal se potom soudním úředníkem. Této doby jest soudním radou na Smíchově. Dcera v mladém věku svobodná zemřela. Pan soudní rada hostinec v době války prodal, neoženiv se vůbec.

Z vedlejšího statku č. 41, o němž již byla vícekrát zmínka v této knize, že náležel Řezníčkům, že v něm byla také umístěna přechodně škola a byla zahrada ohrazená zdí a vjezdní vrata na jižní straně směrem k sv. Janu, potom přízemní stavení dlouhé podél cesty, v němž bývala 1. třída školy, v které vyučoval pomocník p. Fiedler, a bydlel tu poklasný s několika deputátníky. Vlastní statek shořel a nebyl více postaven, stavení vykoupil časem p. Josef Konrád, syn ze statku č. 27, oženil se s Kozákovou, dcerou ze statku č. 20, a zařídili zde třetí hostinec, krom toho i obchod kupecký, který provozoval ale mladý p. Kozák, bratr p. hostinské. V celé této ulici, vedoucí přímo ke dvoru, byla vysázena řada hruškových stromů,

z nichž mnohé dosáhly znamenité výše i šíře, některé zase zakrněle rostly. Ovoce bylo druhů různých, děti však věděly předobře, kde jsou kačenky, markýtky, královny, piksly, čáslavky, křestice atd., jakož i kdy které dozrávaly, aby se mohly kameny neb klacky srážeti.

Stromy při ohních v roce 1861 asi dobře plameny obmezovaly – ale přece lehly obě strany téměř celé popelem a zmizely staré doškové střechy, které vesměs nahrazeny byly taškami. Nyní jsou místo hrušek lípy. Podoba stavení zvenčí se aspoň u některých příliš nezměnila. Občané byli požárem ochuzeni, zdrzeni, ale vytrvalostí a pilnou prací zase se vzmožili a bolest se zapomněla.

Půjdeme-li cestou, octneme se na rohu ulice, která běží k straně severní – říkalo se jí Spálená, neboť ona vyhořela také již před delší dobou a byla již proto zcela jiného vzezření, nežli ostatní část vesnice (*ulice Palackého*). Zde byla již všechna stavení přestavěna a pod taškami. (*Pokračování*)

Zpracovala Jana Váňová

Bohumil a Hana BENONIOVI

V podzimním čísle loňského Kukátka jsme v textu o Antonínu Vávrovi, tenoristovi Prozatímního i Národního divadla v Praze, uvedli hodnocení Vávrova umění ze vzpomínek jiného významného pěvce pražského Národního divadla, Bohumila Benoniho. Tentokrát se seznámíme s ním samotným i s jeho ženou Hanou, herečkou.

Benoni koupil kolem roku 1901 od dobřichovického sedláka Františka Landy usedlost č. 16 i s příslušnými polnostmi. Tento grunt byl starodávný, podobně jako další místní statky, které se nacházely v současných ulicích Palackého a 5. května. Stavení stálo na rohu ulic 5. května a Palackého, naproti dnešnímu nákupnímu středisku Jednoty, a spolu s hospodářskými budovami, výměnkem a zahradou sahalo až k současnému č. 111. Benoni dům v roce 1902 přestavěl, opatřil na rohu věžičkou, postupně přebudoval i hospodářské zázemí, tj. kolnu, seník, chlév pro vepře apod. Ze stodoly dal postavit dům č. 180. Na polích pěstoval hlavně zeleninu. (Viz Vzpomínky F. Havlíka.) Jejich dcera Barbora se provdala za stavitele Františka Buldru, který si na Brunšově postavil letní vilu. Měli dceru Hanu a syna Františka.

Ve farské kronice je doloženo, jak se Benoni v roce 1903 domáhal práva zavlažování své louky z Karlického potoka

pomocí kanálku, který již bývalí majitelé používali, což mu nechtěl povolit tehdejší nájemce panského dvora Rösener, který se cítil být jediným oprávněným uživatelem vody z potoka. Oba si přizvali k soudu za svědky místní občany. Spor skončil smírem s tím, že si pan Benoni může v dohodnuté dny a hodiny louku zavlažit.

Benoniovi kolem roku 1918 stavení i pole prodali. Náročný dům č. 16 koupil Bohumír Křečan, řídicí učitel v.v., v r. 1935 přešel do majetku pražského spotřebního družstva Rovnost, po válce ho vlastnila firma Bratrství, později Jednota. Zprvu byl na rohu konzum, pak papírnictví, v ulici Palackého nejprve drogerie, potom mlékárna a železářství. V roce 1980 bylo celé nároží zbouráno. Dům č. 180 prodal Benoni slečně Anně Ruskové a roku 1923 se stal jeho majitelem Antonín Štěpán, profesor na pražské obchodní akademii v Karlíně. Tento dům byl zbourán při stavbě bytových domů na náměstí Palackého.

Bohumil Benoni, barytonista v ND v Praze, *1862 Chrudim, †1942 Bělá pod Bezdězem

Vyrůstal v rodině chrudimského truhláře. Gymnasium nedokončil, chtěl být lesníkem nebo knihkupcem, ale nakonec na otcovu přání vystudoval hospodářskou školu v Chrudimi. V mládí obdivoval městského purkmistra Klimeše, výborného zpěváka a houslistu. Tento chlapecký obdiv ho vedl k tomu, aby se stal choralistou u regen-

B. Benoni jako Escamillo v Bizetově Carmen (1884?)

schorihor Horálka a potom u Hniličky, který jako první rozeznal i skladatelský talent Fibichův. Po absolvování hospodářské školy cítil, že ho více baví zpěv. U Jana Ludovíta Lukese, majitele slavné pražské pěvecké školy, studoval operní zpěv. Od svých 21 let působil v Národním divadle jako zpěvák; od jeho otevření v r. 1883 až do r.1912. Herecky vyrůstal pod vedením režiséra Josefa Šmahy, u baletního mistra Augustina Bergera bral hodiny gymnastiky a tance. Během pěti let se vypracoval ve výrazového zpěváka s krásným hlasem. Stal se úspěš-

ným barytonistou, napodoboval styl soudobých vynikajících zahraničních pěvců. Byl představitelem romantických dobrodruhů a rebelů, démonických intrikánů, vladařů i aristokratů. Mezi ně patří např. Jago ve Verdiho Othellovi, baron Scarpia v Pucciniho Tosce, car Boris Godunov ve známé opeře Musorgského, Holanďan ve Wagnerově Bludném Holanďanovi. Byl prvním představitelem Evžena Oněgina a při premiéře byl přítomen skladatel Petr Iljič Čajkovský. Zvládl i role komické, např. Figara v Rossiniho Lazebníku sevillském, či Falstaffa ve Verdiho opeře. Po odchodu z ND si otevřel v Praze pěveckou školu. K jeho nejlepším žákům patřil barytonista Zdeněk Otava, jehož umělecký vývoj značně ovlivnil. Publikoval divadelní memoáry a odborné texty o výuce a teorii zpěvu. Jeho dvoudílná kniha *Moje vzpomínky a dojmy*, vydaná v roce 1917, podrobně vykresluje jeho mládí v Chrudimi i umělecký život na scéně Národního divadla. Byl výborným stylistou a napsal i několik povídek. V povídce *Když jde jaro krajem* působivě popisuje procházku Karlickým údolím ve válečném roce 1915. Sleduje přírodu, hovoří s lidmi a nakonec potkává žebříňák s kravami, naložený nábytkem a nářadím, to se stěhuje mladá hajná s dítětem, protože její muž padl na frontě v Srbsku. (Jedná se o hajného Františka Vyskočila z karlické hájenky č. 172, který padl v září 1914 u Krupanji v Srbsku.)

Hana Benoniová (roz. Dumková), herečka; *1868 Felsö Lengyend v Uhrách, †1922 Praha

Herectví se učila u Elišky Peškové (matka bratrů Švandových, majitelů smíchovského divadla), Otýlie Sklenářové – Malé z ND a F. A. Dessoria, herce z německého divadla. Debutovala na karlínské ochotnické scéně. Profesionálně začala hrát v roce 1884 ve smíchovské Aréně. Už jako sedmnáctiletá nastoupila roku 1885 do Národního divadla. Zde

H. Benoniová jako Maryša

účinkovala do r. 1910. Pak hostovala u větších kočovných společností, cestovala se zájezdovým souborem Česká činohra a v letech 1919 – 1922 hrála v Divadle na Vinohradech. Patřila k nejúspěšnějším herečkám své doby. V rolích dokázala uplatnit svůj temperament, výmluvnost i eleganci. Excelovala v britkých slovních pŭtkách i v dojmavých scénách. V Shakespearových dramatech ztvárnila Desdemonu, Julii i Kateřinu. Stala se první Maryšou v dramatu bratřŭ Mrštŭků. (Premiéra 9. 5. 1894, v roli Francka Eduard Vojan.) V sezóně 1890/91 ztvárnila Jenŭfu v prvním uvedení dramatu G. Preissové Její pastorkyňa. Později byla srovnávána s Hanou Kvapilovou, její výkony v soudobých dramatech byly nepříznivě kritizovány a po roce 1900 za režiséra Jaroslava Kvapila jí byly svěřovány hlavně role v konverzačních hrách. Ve vinohradském divadle vytvořila v roce 1919 s úspěchem tragickou roli Alice ve Strinbergově dra-

matu Tanec smrti, v Národním v témže roce vystoupila v titulní roli Jiráskovy Vojnarky. Je pohřbena na Vyšehradě.

Napsali o nich:

F. Havlík – Pamětní kniha Obecné školy dobřichovické:

„Druhý syn František Landa převzal statek, oženil se s Aninkou Křenkovou z pivovaru – tato ale také brzo zemřela. Landa statek prodal zpěvákovi z Národního divadla p. Benonimu, který stavení poněkud přestavěl a věžičkou v rohu opatřil. Pan Benoni býval hospodářským úředníkem, zvelebil pole a pěstoval hlavně prodejnou dobře zeleninu, květák, brukev, celer – což dosti vynášelo. Přitom dojížděl z Prahy, kde po dlouhá léta zůstával svému povolání – jako hrdinný barytonista – věren, a často si s „Daliborem“ své úlohy „sedlák český“ vyměňoval. Také jeho manželka, výborná herečka rovněž u Národního divadla, stala se půvabnou hospodyní na statku.“

Hanuš Jelínek (1878- 1944), básník, překladatel a diplomat, člen ČAVU, vzpomíná, jak jezdili k Benoniovým do Dobřichovic. Jeho manželka Božena (1880 - 1951), malířka, byla dcerou A. Jiráska.

„Paní Benoniová byla mi milá pro svou přirozenou upřímnost krevnaté temperamentní ženy, která měla veliký herecký fond, třebaže jí chyběla jemná kultivovanost paní Kvapilové. Velmi rád jsem měl Bohumila Benoniho pro jeho mužnou otevřenost a především pro jeho pěvecké umění. Měl překrásný baryton tak lahodného timbru, že jsem se už nikdy potom s takovým neseťkal. Jednoho letního večera vedl mě do polí, aby se mi pochlubil svým hospodářstvím. Ukazoval mi s hrdým uspokojením svá pole, na nichž rostlo obilí jako břeh, a řekl mi: „Nu, není to krásné procházet se tady po pozemcích a pak si večer zajet do Prahy zazpívat Přemysla?“

Zpracovala Jana Váňová

MGR. PETR MUSIL

*9. 5. 1956 v Čerčanech, †24. 11. 2007 v Dobřichovicích

„Drátenické řemeslo bylo od počátku 18. století typickým vandrovním řemeslem. Tisíce mužů z chudých kysuckých vesnic na severozápadním Slovensku odcházely do světa s dřevěnou krosnou na zádech, kolem drátu a koženou brašnou s nářadím přes rameno. Doprovázení malými chlapci – džarky, chodili po vesnicích a opravovali hliněné hrnce, prodávali pasti na myši, vyráběli z drátu kuchyňské náčiní a letovali plechové nádoby. Při svých cestách pěšky pronikli do mnoha evropských zemí (Maďarska, Německa, Švýcarska, Belgie, Ruska, Francie) i na jiné kontinenty (Asie, Severní a Jižní Ameriky i do Austrálie). Před vznikem tovární výroby byly jejich výrobky velmi žádané. Někteří se stali úspěšnými podnikateli a zaměstnávali ve svých manufakturách i stovky dělníků. S nástupem továren zanikl potulný prodej (tzv. hauzírka) a po 2. světové válce s novým rozdělením Evropy drátenické řemeslo zaniklo úplně. Dodnes se s výrobky dráteníků můžete setkat ve starých domech, starší lidé ještě pamatují na „svého“ dráteníka (chodil každoročně po stejné trase a lidé ho znali podle křestního jména). Nemnoho výrobků lze najít ve skanzenech. Velká expozice je v Budatínském zámku v Žilíně (Slovensko). Drátenické výrobky jsou lehké, praktické, zdobné ale velmi pracné. Dnešní výtvarníky pracující s drátem podporuje Považské muzeum v Žilíně, které každoročně pořádá „Stretnutie drotárskych majstrov“. Pokusy o oživení výroby drátěných předmětů nebyly zatím příliš úspěšné. Zájem o ručně vázané drátěné výrobky však roste. Důkazem může být 12 úspěšných ročníků drátenických setkání v Žilíně, mnohé autorské výstavy, již 3 ročníky velkých kolektivních výstav (trienále: Premeny drotu), akce v některých

zahraničních i českých muzeích, a mnohá vystoupení novodobých dráteníků na jarmarcích a tržističích. Podstatně stoupá i počet zájemců o výuku řemesla – ať již z důvodů profesních či rekreačně-relaxačních. Pro záchranu i obohacení řemesla je to dobře.“

Těmito slovy před časem charakterizoval svět drátenického řemesla jeho největší český znalec Mgr. Petr Musil. Jen do nástihu dějin zapomněl situovat sám sebe jako prvního českého dráteníka. Zájem o drátenické řemeslo nesouvisel ani tak s jeho profesí učitele biologie a chemie, jako s jeho výtvarnou aktivitou. Postupně obsáhl veškerou odbornou literaturu, začal drátenické výrobky sbírat a hlavně rekonstruovat jednotlivé postupy. Na základě jediné fotografie vzkršil zaniklý vrchol drátenické dovednosti – drátenické kraslice. Dnes je jimi zastoupen i v zahraničních sbírkách. Dobrý učitel se učí celý život. A učí se proto, aby učil jiné. Když Petr Musil dokonale zvládl drátenické řemeslo, začal je vyučovat. První drátenickou školou v České republice, zřízenou v Zadní Třebani, prošlo více než 500 žáků a téměř dvě stovky z nich hrdě nosí odznak dokládající, že jsou džarky dráteníka Petra. Mnozí už mají své žáky. Dobré dílo se podařilo, řemeslo u nás již zaniklé bylo vzkršeno. Nestačí ale nenechat zmizet řemeslné postupy v zapomnění, je nutno jim zajistit nový život. Petr Musil je dokázal zároveň rozvinout výtvarně, ukázat možnosti jejich dnešního využití a učinit je obecně známými. Neúnavně vystavoval a předváděl sám i se svými džarky při nejrůznějších příležitostech doma i v zahraničí, publikoval. Zápisy do Guinnessovy knihy rekordů a České knihy rekordů ukazují, že používal i formy velmi hravě.

Až budou napsány dějiny vzkříšení drátenického řemesla, budeme v rejstříku číst místa jako Bern, Beroun, Český Krumlov, Hradec Králové, Jilemnice, Jílové, Kolín nad Rýnem, Mnichov, Nosálov, Nové Strašedce, Ostrá, Pelhřimov, Plzeň, Poniklá, Praha, Rakovník, Řevnice, Strážnice, Svinaře, Tábor, Točnick, Všenory, Zadní Třeboň, Žilina, Ženeva. Dobříchovice tu nejspíš budou figurovat jen jako místo, kde Petr Musil prožil část života a kde ze života odešel. Není to jeho vina: Byl aktivní patriot a nejedna jeho iniciativa směřovala k tomu, aby se Dobříchovice staly jedním z drátenických center. Pamětníci si možná ještě vzpomenou, že naše obec neuvítala mladý učitelský pár, který jí přišel pomoci, právě hezky. Na straně Musilových ale nezůstala trpkost a obětavé občanské angažmá pro ně bylo samozřejmé. Petr Musil nepřešel mlčením žádnou nepravost a nespravedlnost velkou ani drobnou, jeho texty si ostatně čtenáři Kukátka jistě pamatují a snad si i vzpomenou na jeho působení v redakční radě na sklonku 90. let.

Jedna generace nejen dobříchovických dětí vyrostla na audiokazetách pro domácí učení, které vymysleli, vyrobili a distribuovali manželé Musilovi, jedna generace prošla turistickým oddílem, který vedli. To vše byly aktivity veřejné. Jednu část svého díla si Petr Musil nechával spíše pro sebe: fotografii. Ne bezvýhradně, jeho skvělé barevné diapositivы například tvořily obrazovou složku legendárního večera, který byl v 80. letech věnován dobříchovickému zámku a jeho záchraně. Tematicky se fotografické dílo Petra Musila shoduje s jeho zájmy životními: Příroda viděná okouzleným okem výtvarníka a zároveň poučeným okem vysokoškolsky vzdělaného přírodovědce, krajina, především horská. Předmětem zájmu mu ale byla i fotografie sama. Petr Musil se nenechal zaskočit nástupem digitální fotografie, začal se jí zabývat velmi záhy,

neustále se zdokonaloval, navštěvoval kursy a dílny a věnoval vzácně vyváženou pozornost výtvarné stránce, fotografické technice, počítačovému zpracování snímků, archivaci, tisku i elektronickému publikování. A i zde zůstal dobrým kantorem: Děti ze školy v Zadní Třebani jsou už vizuální kultuře 21. století blíž, umějí vytvářet digitální obraz a nakládat s ním.

Pod titulem *Vzpomínka na Petra Musila* bylo zásluhou paní Boženy Musilové jeho fotografické dílo poprvé ve větším rozsahu představeno veřejnosti. Stalo se ve dnech 7. 2. – 29. 2. 2008 v nově otevřeném Modrém domečku na náměstí v Řevnicích. Vystaven mohl být jen zlomek obsáhlé tvorby Petra Musila, vesměs ale zpětně autorizovaný: V naprosté většině šlo o díla, které jejich autor sám dovedl až ke konečné tiskové realizaci. I zlomek byl ale zcela dostatečný ke zjištění, že s dobrým člověkem Petrem Musilem odešel i dobrý fotograf.

-21-

FIXA

stavební firma

**VEŠKERÉ
STAVEBNÍ
PRÁCE**

**VODA-TOPENÍ
PLYN**

ELEKTRO

☎ 603 427 491
e-mail: premysl.fixa@atlas.cz
www.firmafixa.cz

HOD JARNÍHO NOVOROČÍ

Velikonoční cyklus
ČESKÉ MUZEUM HUDBY V PRAZE

Soubor Ludus musicus po úspěšných vánočních koncertech v Českém muzeu hudby připravil se svými hosty pro blížící se svátky dva nové koncerty

Velký pátek
21. března 2008 v 18.00
ZPĚVY VELKÉHO PÁTKU
program

Čtyřdílňý liturgický obraz
Skladby renesančních a barokních autorů

Boží hod velikonoční
23. března 2008 v 18.00
SLAVNOST VELIKONOČNÍHO HODU
program
Antonín Dvořák
Sbory V přírodě, Mše D dur - Lužanská

MUSICA VIVA 2008

Letní hudební festival Musica viva, zřejmě čekají změny. Na podrobnosti jsme se zeptali jednoho z organizátorů, vedoucího souboru Ludus musicus p. Františka Běhounka.

Kukátko: V zimním čísle Kukátka jste naznačil, že uvažujete o změnách v průběhu letního hudebního festivalu Musica viva. Můžete je již upřesnit?

F. Běhounek: Jistě, leccos se již vyjasnilo. Letos to bude již třetí ročník festivalu Musica viva. Předchozí dva ročníky nám poskytly určitou představu a daly cenné zkušenosti. Proto jsme se opravdu rozhodli zkusit několik změn.

K.: Čeho se změny budou týkat?

F. B.: V podstatě jde jak o dobu, tak o místa konání. Hlavní část festivalu se uskuteční nikoli pouze během jednoho weekendu, ale během celého týdne od 9. do 17. srpna. Koncertovat se bude opět v Dobřichovi-

cích a v Karlíku, letos k nim však přibude i hrad Karlštejn, kde se uskuteční závěrečná slavnost. Ale to není vše. V rámci festivalu nabídneme během roku i další akce. Chtěli bychom do budoucna založit novou dobřichovickou tradici – vždy v podvečer prvního května uvést báseň Karla Hynka Máchy Máj a vždy první červnovou neděli dopoledne Rozmarné léto Vladislava Vančury. Letos bychom chtěli začít. Vše je zatím ale ve stadiu příprav a v této chvíli nechci a ani nemohu být konkrétnější. Bližší informace o všech těchto pořadech ale najdete v dalších číslech regionálních tisků, na stránkách souboru Ludus musicus (www.ludusmusicus.cz) a na stránkách města Dobřichovice.

JARO – OBDOBÍ
fotbalu zaslíbené?

Odvěké pranostiky dnes již dávno neplatí. Počasí se často chová naprosto nepochopitelně, takže se už asi nenajde nikdo, kdo by chtěl garantovat kvalitní terény a větru, dešti poručit. To je také hlavním důvodem, proč okresní fotbalové soutěže dospělých začnou až 29. března a mládežnická družstva zahájí dokonce až v dubnu, což lze pochopit, protože hrací plochy je třeba šetřit a údržba je velmi drahá. Závěrečné zápasy, ve kterých se bude třeba rozhodovat o osudech oddílů, tak budou posunuty na předposlední červnový weekend, kdy už naplno poběží mistrovství Evropy ve fotbale. Pozornost mnoha příznivců i samotných hráčů se tudíž přesune do Rakouska a Švýcarska ... Boj o přízeň diváků je tedy nutno zahájit hned.

Dovolte nám proto, abychom Vás pozvali ke sledování zápasů družstev našeho fotbalového oddílu – SOKOLA DOBŘICHOVICE. Co můžeme nabídnout?

A - mužstvo přezimuje na druhém místě v okresním přeboru mužů. Do tohoto týmu přišlo několik nových hráčů z vyšších soutěží, hraje rychlý kombinační fotbal s častou střelbou. Cílem družstva je hrát pro lidi a bojovat o přední umístění. Na dalších posilách se pracuje.

První jarní mistrovský zápas sehraje v sobotu 29. března v 16.30 hodin v Jinočanech. Doma se v mistrovském zápase poprvé představí v sobotu 5. dubna, také v 16.30. Soupeř bude velice atraktivní, bude jím vedoucí mužstvo tabulky, Sokol Jeneč.

B - mužstvo je po podzimu desáté ve IV. třídě, odd. B. Tento tým je složen ze starších hráčů i dorostenců a charakterizuje jej svým způsobem bezstarostná hra a radost z fotbalu. Začínají v neděli 30. března doma od 15 hodin proti béčku SK Hvozdnice. Další zápas hrají v neděli 6. dubna v 16.30 opět doma s béčkem Černošic.

Dorost je v nově upravené tabulce Okresního soutěže staršího dorostu třetí. Snahou bude co nejlepší umístění. Charakteristickým rysem tohoto mužstva je velmi důrazná obranná hra s rychlým přechodem do útoku. První mistrovský zápas sehraje v sobotu 19. dubna v 10.15 hod. na Mníšku. Doma se představí v sobotu 26. dubna v 10.15 v zápase s Kazínem.

Žáci obsadili na podzim 11. místo a budou hrát o udržení v Okresním přeboru starších žáků. Tohle mužstvo potřebuje největší podporu, protože je složeno převážně z mladších žáků. První mistrovský zápas sehraje v neděli 13. dubna v 10 hodin na našem hřišti s SK Vrané nad Vltavou. V neděli 20. dubna pak hrají v 10 hodin v Průhonících.

Přípravka zatím figuruje na šesté pozici v Okresním přeboru starších přípravek, odd. B. Kluci jsou velmi šikovní a sledování jejich dovednosti musí potěšit každého. První domácí mistrovský zápas hrají v neděli 6. dubna v 10 hodin proti Sokolu Vonoklasy. V sobotu 12. dubna se pak představí v 9 hodin na hřišti SK Kazín.

S pozdravem – **NA SHLEDANOU NA FOTBALE!**

M. Omáčka

TABULKA OKRESNÍHO PŘEBORU PŘED ZAČÁTKEM JARNÍCH BOJŮ

	záp.	+	0	-	skóre	body	(prav.)
1. Jeneč	13	11	1	1	53:14	34	(16)
2. Dobřichovice	13	9	2	2	38:15	29	(8)
3. Zvole	13	7	3	3	53:31	24	(3)
4. Č. Újezd	13	7	3	3	23:13	24	(6)
5. Průhonice	13	5	5	3	33:23	20	(-1)
6. Jinočany	13	6	2	5	23:25	20	(2)
7. Choteč	13	5	2	6	30:40	17	(-4)
8. Černošice	13	4	2	7	27:26	14	(-4)
9. Úhonice	13	4	2	7	24:31	14	(-7)
10. Hostivice	13	4	2	7	19:29	14	(-7)
11. Statenice	13	4	2	7	20:38	14	(-4)
12. D. Břežany	13	4	1	8	25:35	13	(-5)
13. Čisovice	13	4	1	8	28:46	13	(-5)
14. Jesenice B	13	2	2	9	13:43	8	(-13)

VOLEJBALOVÉ SOUTĚŽE v polovině února

Základní část první volejbalové ligy mužů skončila závěrečnými zápasy koncem ledna, ve kterých naši muži zvítězili hladce 3:0 nad Jabloncem a v napínavém utkání 3:2 (poslední set 15:13) i nad družstvem

Benátek, loňským účastníkem extraligy. Tato dvě vítězství rozhodla o tom, že naši se v základní části první ligy umístili na třetím místě a vytvořili si tak dobrou pozici pro první utkání play-off.

TABULKA PRVNÍ LIGY PO SKONČENÍ ZÁKLADNÍ ČÁSTI:

	V	P	Sety	Body
1. Slavia Havířov	18	4	57:26	40
2. Benátky n. Jiz.	16	6	55:27	38
3. Sokol Dobřichovice	16	6	53:34	38
4. Staré Město	15	7	53:26	37
5. Č. Budějovice	15	7	48:32	37
6. MFF Praha	12	10	43:42	34
7. Uničov	10	12	37:43	32
8. Brno B	9	13	37:45	31
9. ČZU Praha B	8	14	38:52	30
10. Chomutov	7	15	37:56	29
11. Jablonec	4	18	22:56	26
12. Slavia Plzeň	2	20	21:62	24

Do play-off postoupilo prvních osm družstev, kde se v prvním kole hraném na tři vítězná utkání utkaly tyto dvojice: Havířov – Brno, Benátky – Uničov, Dobřichovice – MFF Praha, Staré město – Č. Budějovice. Naši nezaváhali a rozhodli o svém postupu do semifinále hned v prvních třech utkáních: doma zvítězili 3:0 a 3:1 a na hřišti soupeře 3:1. Tento výsledek znamená, že bez ohledu na další průběh play-off se naši v nejhorsím případě umístí na čtvrtém místě závěrečné prvoligové tabulky, nepochybně by se však rádi umístili lépe. V době, kdy toto číslo vyjde, to už bude známo.

Koncem března zakončí své mistrovské soutěže i naše ženy A (druhá liga) a muži B (krajský přebor první třídy). Ženy hrají poslední domácí utkání 22. března

s Českými Budějovicemi, muži B zakončí svou soutěž 15. března domácími utkáními s Benešovem. Závěrečné tabulky obou soutěží přinese příští Kukátko. Zatímco volejbalové soutěže hrané v halách budou v uvedené době končit, soutěže hrané na antuce začnou jarní polovinou. Týká se to našich žen B a C, které hrají krajský přebor druhé třídy. Začínají „sestrovražedným“ soubojem 26. dubna a jejich domácí utkání budou následovat takto: Běčko – 10. 5. s Benátkami, 18. 5. s Čelákovickými, 31. 5. s Odolena Vodou.

Céčko – 3. 5. Roztoky A, 18. 5. Benátky, 31. 5. Čelákovice, 7. 6. Odolena Voda.

Připomeňme si ještě umístění našich žen v tabulce krajského přeboru žen druhé třídy po podzimní části: HgS

	V	P	body
1. Nymburk	16	0	32
2. Dobřichovice C	12	4	28
3. Benátky	11	5	27
4. Roztoky B	9	7	25
5. Dobřichovice B	8	8	24
6. Neratovice	7	9	23
7. Čelákovice	7	9	23
8. Odolena Voda	1	15	17
9. Roztoky A	1	15	17

ORIENTAČNÍ BĚH

Po překvapivé nadílce sněhu v polovině listopadu r. 2007 se oddíl orientačního běhu TJ Sokol Dobřichovice zúčastnil 17. 11. 2007 tradičního závodu s migrujícími kontrolami v Újezdě nad Lesy (u Prahy), pak již byla zima až do dnešních dnů v nižších polohách (ba i ve středních) velmi skoupá na sních. U nás na Hřebenech se zatím nedalo běhat na lyžích.

Členové oddílu, kteří se pravidelně zúčastňují také závodů lyžařského orientačního běhu (LOB) se zatím v letošní zimě zúčastnili jen závodů v Deštném (v Orlických Horách) ve dnech 5. a 6. 1. 2008, za velmi špatných sněhových podmínek, takže se ničily lyže. (viz obrázek) Plánované závody LOB v Branné (u Šumperka), v Novém Městě na Moravě a v Jilemnici (všechny

MČR) byly pro nedostatek sněhu nejdříve odkládány a pak přesunuty do Horních Míseček na 23. a 24. 2. 2008. Za zmínku stojí, že na závodech v Deštném v kategorii H16 (mladší dorostenci) vyhrál Tomáš Rusý oba závody a v kategorii D14 (starší žákyně) vyhrála Maruška Procházková první závod.

Pro udržení kondice se v zimním období běhá (bez lyží) tak zvaná „Pražská zimní liga“ (PZL) organizovaná pražskými a středočeskými oddíly OB. Zatím jsme se zúčastnili těchto závodů: 20. 1. ve Voznici u Dobříše, 27. 1. ve Velkých Popovicích a 9. 2. opět u Dobříše na Ovčinku. Závod ve Voznici zorganizovali za náš oddíl Tomáš Rusý s Ant. Procházkou a zúčastnili se jej závodníci ze 27 oddílů. Při závodě na Ovčinku byla na dvou tratích zkoušena orientace pomocí GPS udáním souřadnic bez zátky kontrolních bodů na mapě.

Nyní zbývají ještě z PZL závody 16. 2. v Kamenných Žehrovičích a 1. 3. v Záhořa-

nech (u Berouna). Velikonoce budou letos brzy a přihláška na Velikonoce ve skalách ve dnech 21. až 23. 3. je již podána. Pak se rozeběhne série devíti závodů zařazených do jarního oblastního žebříčku.

M. Cupák

U kontroly při závodě LOB v Deštném - vykukuje tráva. Obrázek je převzat z série obrázků zveřejněných pořadatelem závodu KOB Dobruška na <http://www.lob2008.wz.cz/>

NABÍZÍME K PRONÁJMU BYT 2 + KK

v Dobřichovicích v novostavbě v ulici V Zahradách (proti staré budově základní školy), garáž, stání a sklep k dispozici
kontaktní telefon: 602 480 372

DOBŘICH s.r.o., Dobřichovice

nabízí možnost inzerce V DOBŘICHOVICKÉM KUKÁTKU

časopis vychází jako občasník, obvykle čtvrtletně v březnu, červnu, září a prosinci

Ceník

* A5 (celá vnitřní strana) 3 500 Kč
Celoroční inzerce 12 000 Kč (4 x 3000 Kč)

* A6 (polovina vnitřní strany) 2 000 Kč
Celoroční inzerce 6 800 Kč (4 x 1700 Kč)

* A5 (třetí strana obálky + PR článek) 5 000 Kč
Celoroční inzerce 16 000 Kč (4 x 4000 Kč)

* A5 (zadní strana pro PARTNERA Dobřichovického Kukátka) 10 000 Kč

Partner získává výhodu zhotovení inzerátu zdarma, PR články, logotyp a poděkování v tiráži. Další možné výhody po dohodě.

Formáty menší než A6 budou přijímány dle prostorových možností za smluvní ceny. Nekomerční řádková inzerce zdarma!

Kontakt: radim@zurek.info / mobil: 732 440 808

ESO
supermarket

RESTAURACE a CAFE 300 m²

- * hotová jídla
- * pitvučky
- * letní zahrádka - 60 míst

SUPERMARKET

- * široký sortiment zboží na 1200 m² plochy
- * parkoviště pro 120 automobilů
- * rozvoz zboží
- * nákup na splátky
- * příjem platebních karet

Otevřeno denně 7 - 19 hod.

prodejna vašeho regionu Lety u Dobřichovic

supermarket • restaurace a cafe • kosmetické a relaxační centrum • zahradnické centrum

SUPERMARKET - tel.: 257 712 505, 257 712 578
RESTAURACE A CAFE - tel.: 257 712 771
RELAXAČNÍ STUDIO A NO DOMEJ - tel.: 257 712 060
ZAHRA DNICKÉ CENTRUM - tel.: 257 712 883
E-mail: supermarket@eso@mail.cz

STAVEBNÍ MATERIÁLY Dobřichovice, Pražská 819
ROZVOZ A SKLÁDÁNÍ ZAKOUPENÉHO MATERIÁLU

Provozní doba: Po-Pá: 7-12 13-16, So: 8-11

721 554 000, 257 710 141 257 710 143

dobrichovice@stavebniprodej.cz

Kola
Štorek
Řevnice

jízdní kola

■ příslušenství ■ náhradní díly

KOLA

- horská
- trekingová
- silniční
- dětská

- platební karty
- splátkový prodej bez navýšení

po-pá 8-18
čt 8-20
so 8-12
ne 14-17 (duben-srpen)

e-mail: info@kola-sport.cz
www.kola-sport.cz
tel.: 257 721 313
Komenského 92, Řevnice

DIMAN s.r.o., Dobřichovice

nabízí využití renovovaných prostor bývalého statku
- KULTURNÍHO A SPOLEČENSKÉHO SÁLU -

Možnost pořádání menších koncertů,
divadelních představení, společenských akcí,
školení, seminářů,
obchodních a prezentačních akcí.

Pronájem sálu Dr. Fürsta:

pronájem sálu bez přilehlé místnosti – velikost sálu 78 m ²	200 Kč/hod.
pronájem sálu včetně přilehlé místnosti (sál s jevištěm) – 104 m ²	250 Kč/hod.
pronájem piana	50 Kč/hod.
pronájem židlí – vybavení sálu jako hledíště	50 Kč/hod.
pronájem skládacích stolů	50 Kč/hod.

provozní a cenové podmínky při déletrvajících akcích - individuální dohoda

BLIŽŠÍ INFORMACE:

Diman s.r.o., 5. května 3, 252 29 Dobřichovice
Ing. Magda Havlíková
tel. 2 5771 1031 (byř), 602 660 960, Za Mlýnem 888, Dobřichovice

FEMAT
spol. s r. o.

AUTOSALON ŠKODA
AUTOBAZAR
PRODEJ ND
SERVIS

Prodej nových vozů

4 modelové řady

ŠKOFIN

www.femat.cz

AUTOBAZAR

e-mail: bazar@femat.cz • Tel.: 737 287 352

VYZKOUŠENÉ CÍLETÉ VOZY

Nové ks. ✓ Servis ✓ Průběh ✓

ZÁRUČNÍ A POZÁRUČNÍ SERVIS

- veškeré mechanické opravy vozů ŠKODA
- profesionální pneuservis
- rovnání karoserií na laserové stolici CELETTE
- rovnání obtížně dostupných míst přístrojem DECASPOD
- příprava vozů pro STK včetně zprostředkování STK
- měření emise – benzín i diesel, montáž sad mobilních telefonů
- možnost zapůjčení náhradního vozidla
- mobilní servis a odtažení nepojízdného vozidla
- vyřízení pojistné u dálošť v případě havárie
- prodejna originálních náhradních dílů a příslušenství ŠKODA

SERVICE Mobil

Výpověď 28 02, Praha 8-Radotín
Nové vozy 287 810 820, 800 888 876
prodej.novot@femat.cz
Servis 287 810 878, 800 888 882
servis.novot@femat.cz

Opavská 8, Praha 8-Vlašská Chuchle
Nové vozy 287 840 884, 800 888 877
prodej.chuchle@femat.cz
Servis 287 840 870, 800 888 879
servis.chuchle@femat.cz

DOB-Invest a.s.

- výstavba a prodej bytů a obchodů
- pronájem nebytových prostor
- správa nemovitostí
- realitní činnost

*Bude nároží
ulic 5. května
a Palackého
vypadat takto?
Více v článku
uvnitř čísla.*

DOB-Invest a.s.:

Za Mlýnem 2, 252 29 Dobříchovice, www.dob-invest.cz, dob-invest@dob-invest.cz
Tel.: 257 712 630, 221 884 850, 606 620 920 / Fax: 257 712 398, 221 881 860